

Memo van de gedeputeerde

S.J.A.H. Smeulders

gedeputeerde Stedelijke ontwikkeling en Mobiliteit

Onderwerp

Nota Verbonden Partijen 2024

Datum

29 januari 2024

Documentnummer

5852801

Aan

Provinciale Staten van
Noord-Brabant

Kopie aan

Van

S.J.A.H. Smeulders

Telefoon

Email

ssmeulders@brabant.nl

Bijlage(n)

Geachte Statenleden,

Naar aanleiding van de oordeelsvormende themabijeenkomst van 19 januari jl. wil ik u via deze memo graag informeren over een aantal onderwerpen in relatie tot het [Statenvoorstel Nota Verbonden Partijen 2024L \(68/23\)](#).

1. Overzicht Verbonden Partijen

Ik heb u toegezegd om een actueel overzicht van de Verbonden Partijen te sturen waarin het belang en het aandeel dat wij als provincie Noord-Brabant hebben in de Verbonden Partij is vermeld.

Als bijlage 1 bij dit memo treft u de 'Bijlage Verbonden Partijen Jaarrekening 2023' met daarin de gevraagde informatie en een beschrijving van het belang van de Verbonden Partij in relatie tot de beleidsdoelen van de provincie Noord-Brabant. Overigens is dit een bijlage die standaard deel uitmaakt van de bijlagen bij de provinciale begroting en jaarrekening. Ik zal het college voorstellen dit overzicht in de toekomst uit te breiden met informatie over de datum van oprichting en de andere partners/deelnemers in de Verbonden Partij.

In [paragraaf 6](#) van iedere begroting en jaarrekening worden belangrijke ontwikkelingen rond of binnen onze Verbonden Partijen toegelicht. Denk aan nieuwe oprichtingen, wijzigingen en / of (voornemens tot) beëindigingen.

2. MVOI-beleid

Ik heb u toegezegd dat bij de evaluaties van de Verbonden Partijen wordt meegenomen of een Verbonden Partij een MVOI-beleid (maatschappelijk verantwoord ondernemen en inclusie) heeft, hoe dat beleid eruit ziet en of dat MVOI-beleid voldoet aan onze eigen richtlijnen, en dat dit 1x in de twee tot vier jaar wordt gebenchmarkt.

Als de nota is vastgesteld kan het college voor alle Verbonden Partijen in de paragraaf Verbonden Partijen in beeld brengen of er MVOI-beleid is en op welke standaard dit is gestoeld. In de evaluatie van de Verbonden Partijen kan inhoudelijk aandacht worden besteed aan het beleid van de betreffende Verbonden Partij.

3. Samenwerkingsrelaties

Ik heb u toegezegd na te gaan welk criterium voor een samenwerkingsrelatie wordt gehanteerd en welke afspraken komen te vervallen als de Nota Verbonden Partijen

en Samenwerkingsrelaties 2014-2021 wordt ingetrokken.

Samenwerkingsrelaties kunnen ook allerlei andere vormen dan Verbonden Partijen aannemen, zoals intentieverklaringen, overeenkomsten, werk- en stuurgroepen en Publiek Private Samenwerking. Afhankelijk van het doel, het onderwerp en de mate van samenwerking is in meer of mindere mate nodig om afspraken te maken over de inzet van middelen en de governance tussen de partners. Dat gebeurt in de praktijk ook. De nieuwe nota brengt hierin geen verandering.

Datum

29 januari 2024

Documentnummer

5852801

In het afwegingskader was en is nog steeds de stap meegenomen welke vorm van samenwerking nodig en het meest passend is.

Het is niet altijd nodig, mogelijk en wenselijk om de wettelijke kaders voor Verbonden Partijen ook van toepassing te verklaren op andere samenwerkingsrelaties. De kaders die gelden vanuit BBV, Provinciewet en andere regelgeving waren al niet van toepassing op alle samenwerkingsrelaties en dat blijft zo. Maar we kunnen ze indien wenselijk wel naar analogie toepassen (p. 4 paragraaf 1.2).

4. Jaarrekeningen

Tenslotte heb ik u toegezegd dat de jaarrekeningen van de Verbonden Partijen beschikbaar moeten zijn dan wel via de website van de Verbonden Partij en anders via onze Brabant website. Deze informatie moet PS actief krijgen.

Ik zal een overzicht van alle Verbonden Partijen laten plaatsen op de Brabant - website en daarin verwijzen naar de websites van de Verbonden Partijen (als die er zijn). Tevens zal ik bevorderen dat Verbonden Partijen hun jaarrekeningen publiceren. Als de Verbonden Partijen hun jaarrekeningen daarop niet publiceren, of geen website hebben, zal ik er voor zorgen dat PS de jaarrekeningen actief ontvangen.

Als bijlage 2 bij dit memo treft u een overzicht aan waarin is opgenomen welke Verbonden Partijen hun jaarrekening reeds publiceren.

Met vriendelijke groet,

S.J.A.H. Smeulders

1 Gemeenschappelijke regelingen (GR)

1.1 Havenschap Moerdijk

De verbonden partij Havenschap Moerdijk kent een meervoudige structuur in een GR-NV constructie. De Gemeenschappelijke Regeling vervult het aandeelhouderschap en verzorgt de financiering van de NV. De bedrijfsactiviteiten vinden plaats in de NV. Hieronder worden de gegevens met betrekking tot de GR en NV gesplitst.

Publiek belang:	De Gemeenschappelijke Regeling Havenschap Moerdijk maakt het bestaan van Havenbedrijf Moerdijk NV mogelijk door het vervullen van het aandeelhouderschap ervan en het aantrekken van de financiering. Havenbedrijf Moerdijk is van groot belang voor de versterking van de economische structuur van Brabant en voor de werkgelegenheid in de regio.
Belang provincie:	50 % (begin en eind van het jaar)

Wat is de bijdrage van Havenschap Moerdijk aan de doelstellingen van de provincie?

Op het Haven- en Industrierrein Moerdijk werken ongeveer 9,5 duizend mensen en indirect biedt het nog eens bijna 9 duizend banen, waarmee het stevig bijdraagt aan diverse actieplannen voor de economische versterking van West-Brabant en de werkgelegenheid in de regio. Verder is de Haven van Moerdijk een nationaal en Europees knooppunt van multimodale vervoersstromen, dat een belangrijke positie inneemt in de Vlaams Nederlandse Delta.

De aanwezige chemie op het terrein draagt bij aan innovaties op de cross sectorale ontwikkelingen van de biobased economy. Op het gebied van energie worden ook de mogelijkheden verkend om duurzame verbindingen tot stand te brengen door het hergebruik van warmte reststromen.

Conform de in juli 2014 vastgestelde Havenstrategie is het uitgangspunt hierbij een goede balans tussen waarde creatie, duurzaamheid en een veilige en leefbare regio (3P's). De ambitie is dat Moerdijk in 2030 hét belangrijkste knooppunt is voor duurzame logistiek, duurzame chemie en procesindustrie in de Vlaams- Nederlandse Delta. Randvoorwaarde hierbij is dat groei niet ten koste mag gaan van de veiligheid en leefbaarheid in de regio.

1.2 Zuidelijke Rekenkamer (ZRK)

Publiek belang:	Door onderzoek wil de rekenkamer voor Provinciale Staten en de burgers van de provincies Noord-Brabant en Limburg zichtbaar maken hoe publiek geld wordt besteed en wat er van de beleidsvoornemens terecht komt.
Belang provincie:	50% (begin en eind van het jaar)

Wat is de bijdrage van de ZRK aan de doelstellingen van de provincie?

De Zuidelijke Rekenkamer onderzoekt de doeltreffendheid, de doelmatigheid en de rechtmatigheid van het gevoerde bestuur van de provincies Noord-Brabant en Limburg.

- Doeltreffendheid: levert het beleid van het provinciebestuur de gewenste resultaten op?
- Doelmatigheid: zet de provincie de juiste budgetten zo goed mogelijk in voor de gewenste resultaten?
- Rechtmatigheid: werken de provincies volgens de in de wet gestelde regels?

De Zuidelijke rekenkamer tracht met haar onderzoek inzicht te verschaffen in de bestedingen van publiek geld en de realisatie van bijbehorende beleidsvoornemens.

1.3 Kleinschalig Collectief Vervoer Noordoost-Brabant (KCV)

Publiek belang: Regiotaxi vervoer als vangnet voor de ov-reiziger.
Belang provincie: 7% (financiële inbreng o.b.v. de begroting 2023)

Wat is de bijdrage van KCV aan de doelstellingen van de provincie?

Met de gemeenschappelijke regeling Kleinschalig Collectief Vervoer Noordoost Brabant wordt een kwalitatief hoogwaardig stelsel van collectief vervoer nagestreefd ter voorziening in de behoefte aan openbaar vervoer, de instandhouding en verbetering van de bereikbaarheid van kleine kernen en het aanbod van adequate vervoersvoorzieningen. KCV is een aanvulling op het OV in met name het landelijk gebied waar geen regulier OV rijdt.

1.4 Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant (OMWB)

Publiek belang: Verbetering van de uitvoering van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) in midden- en West-Brabant. De maatschappelijke outcome is een betere leefomgeving.
Belang provincie: 39% (o.b.v. de begroting 2023)

Wat is de bijdrage van OMWB aan de doelstellingen van de provincie?

De OMWB draagt met grotendeels wettelijke taken, net als de andere omgevingsdiensten, bij aan de provinciale doelstellingen die betrekking hebben op de verbetering van het naleefgedrag, het voldoen aan de kwaliteitscriteria 2.2¹ en het instrumenteel beleidskader.

1.5 Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant (ODZOB)

Publiek belang: Verbetering van de uitvoering van vergunningverlening, toezicht en handhaving in Zuidoost-Brabant. De maatschappelijke outcome is bijdrage leveren aan een betere leefomgeving.
Belang provincie: 35% (o.b.v. de begroting 2023)

Wat is de bijdrage van ODZOB aan de doelstellingen van de provincie?

De ODZOB draagt met grotendeels wettelijke taken, net als de andere omgevingsdiensten, bij aan de provinciale doelstellingen die betrekking hebben op de verbetering van het naleefgedrag, het voldoen aan de kwaliteitscriteria 2.2¹ en het instrumenteel beleidskader.

1.6 Omgevingsdienst Brabant Noord (ODBN)

Publiek belang: Verbetering van de uitvoering van vergunningverlening, toezicht en handhaving in Brabant Noord. De maatschappelijke outcome is een betere leefomgeving.
Belang provincie: 39% (o.b.v. de begroting 2023)

¹ De kwaliteitscriteria die gelden voor vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH).

Wat is de bijdrage van ODBN aan de doelstellingen van de provincie?

De ODBN draagt met grotendeels wettelijke taken, net als de andere omgevingsdiensten, bij aan de provinciale doelstellingen die betrekking hebben op de verbetering van het naleefgedrag, het voldoen aan de kwaliteitscriteria 2.2¹ en het instrumenteel beleidskader.

1.7 De Hollandse Waterlinies

Publiek belang:	Behoud werelderfgoed van Hollandse Waterlinies
Belang provincie:	10% (financiële inbreng o.b.v. de begroting 2023)

Wat is de bijdrage van De Hollandse Waterlinies aan de doelstellingen van de provincie?

Het werelderfgoedcomité van UNESCO heeft in juli 2021 besloten om de Hollandse Waterlinies aan te merken als werelderfgoed. Deze Waterlinie loopt door 4 provincies: Noord-Holland, Utrecht, Gelderland en Noord-Brabant.

De vier provincies hebben besloten om samen de verantwoordelijkheid te nemen voor de instandhouding van dit werelderfgoed. Daarvoor is door hen het Gemeenschappelijk Orgaan Hollandse Waterlinies opgericht, als bestuurlijke samenwerking op grond van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen.

De kerntaken van het Gemeenschappelijk Orgaan Hollandse Waterlinies zijn bescherming van de site, verantwoording afleggen over zaken die in de site spelen en (publieks)communicatie over de site. Het Gemeenschappelijk Orgaan waarborgt op die manier dat aan de internationale verplichtingen van Nederland richting UNESCO kan worden voldaan.

2 Vennootschappen en coöperaties

2.1 Enexis NV

Publiek belang:	Altijd en overal in het voorzieningsgebied van Enexis kunnen beschikken over energie, tegen aanvaardbare aansluit- en transporttarieven.
Belang provincie:	30,8% (begin en eind van het jaar), Lid, tevens voorzitterschap en secretariaat AHC; stemrecht/voordrachtsrecht lid RvC (via AHC).

Wat is de bijdrage van Enexis aan de doelstellingen van de provincie?

De rol van Enexis is bepalend voor tijdige realisatie van de Brabantse energietransitie. Enexis is dan ook een strategische partner, waarbij de alliantie tussen Enexis en provincie door zowel concrete als strategische samenwerking een belangrijk fundament biedt voor het kunnen behalen van de doelstellingen ten aanzien van broeikasgasreductie en duurzame opwek. In de Brabantse Energieagenda is dit uitgewerkt.

2.2 CSV Amsterdam BV

Publiek belang:	Afhandeling van alle rechten en plichten die zijn voortgekomen uit de verkoop van Essent en Attero (namens de verkopende aandeelhouders van Essent en Attero).
-----------------	--

Belang van de provincie: 30,8% (begin en eind van het jaar)

Wat is de bijdrage van CSV Amsterdam BV aan de doelstellingen van de provincie?

CSV Amsterdam BV is een Special Purpose Vehicle, opgericht om de verkoop van Essent en Attero financieel af te wikkelen.

2.3 Publiek Belang Elektriciteitsproductie BV

Publiek belang: Afhandeling van alle rechten en plichten die zijn voortgekomen uit de verkoop van Essent (namens de verkopende aandeelhouders Essent).

Belang van de provincie 30,8% (begin en eind van het jaar)

Wat is de bijdrage van de PBE BV aan de doelstellingen van de provincie?

Publiek Belang Elektriciteitsproductie BV is een Special Purpose Vehicle, opgericht om de verkoop van Essent en Attero financieel af te wikkelen.

2.4 Brabant Water NV

Publiek belang: Veilig, betrouwbaar en betaalbaar drinkwater voor iedereen in het verzorgingsgebied. Publiek aandeelhouderschap wettelijk bepaald in Drinkwaterwet.

Belang provincie: 31,6% (begin en eind van het jaar), stemrecht/voordrachtsrecht lid RvC/lid en voorzitter AHC.

Wat is de bijdrage van Brabant Water NV aan de doelstellingen van de provincie?

Brabant Water NV verzorgt de drink- en industriewatervoorziening aan ruim 2,5 miljoen klanten in Noord-Brabant. Brabant Water NV zorgt voor de winning, zuivering en distributie van water, dit tegen de laagst mogelijke kosten en met een hoge leveringsbetrouwbaarheid. Op grond van de Drinkwaterwet dienen drinkwaterbedrijven in publieke handen te zijn.

Brabant Water staat voor een aantal grote opgaves: het inspelen op klimaatverandering, verdroging en een toenemende watervraag.

2.5 Eindhoven Airport NV

Publiek belang: Een goede bereikbaarheid van Brabant via de lucht, wat eraan bijdraagt dat Brabant aantrekkelijk is als vestigingsklimaat voor bedrijven en burgers.

Belang provincie: 24,5% (begin en eind van het jaar), stemrecht/voordrachtsrecht Lid RvC.

Wat is de bijdrage van Eindhoven Airport NV aan de doelstellingen van de provincie?

Eindhoven Airport gaat voor een optimale verbondenheid van Brabant, intern en internationaal. Om de concurrentiekracht te behouden moet de kwaliteit van de Brabantse infrastructuur in alle modaliteiten (inclusief ICT) minimaal op hetzelfde niveau zijn als dat van concurrerende regio's. In dat kader past onze ondersteuning voor de regio Eindhoven als Brainport, die inmiddels op landelijk niveau als mainport is aangemerkt. Een airport is daar een onlosmakelijk onderdeel in, om de (internationale) verbinding in brede zin te faciliteren.

2.6 Brabantse Ontwikkelingsmaatschappij (BOM Holding BV)

Publiek belang:	BOM zet zich in voor de duurzame versterking van de Brabantse economie. Samen met innovatieve ondernemers en partners wordt gebouwd aan een internationaal concurrerende economie die banen creëert, maatschappelijk relevante innovaties tot stand brengt en transities versnelt.
Belang provincie:	De provincie houdt 100% van de aandelen in BOM Holding BV. Dochterondernemingen zijn o.a. Innovatiefonds BV en Energiefonds BV, waarin de gelijknamige fondsen worden beheerd. Binnen de groepsstructuur heeft het ministerie van Economische Zaken & Klimaat in twee dochtervennootschappen (BOM Business Development & Foreign Investments BV en BOM Capital I BV) een minderheidsbelang van 49,9%. De provincie heeft stemrecht/voordrachtsrecht Lid RvC.

Wat is de bijdrage van de BOM aan de doelstellingen van de provincie?

De BOM is de ontwikkelingsmaatschappij van Noord-Brabant met als doel de realisatie van een veerkrachtige economie met een duurzaam concurrentievermogen in Noord-Brabant. Daarbij worden drie kerntaken onderscheiden:

- Ontwikkelen: Samen met bedrijven, kennisinstellingen en overheden stimuleert BOM innovatie en ondersteunt zij startups, scale-ups en het innovatief MKB bij de ontwikkeling van toekomstbestendige verdienmodellen;
- Investeren: BOM levert kennis en risicokapitaal, zodat innovatieve start- en scale-ups kunnen doorgroeien naar de volgende fase in hun ontwikkeling en duurzame energieprojecten daadwerkelijk van de grond komen;
- Internationaliseren: BOM trekt innovatieve buitenlandse bedrijven aan en ondersteunt Brabantse ondernemers bij het realiseren van groei op kansrijke buitenlandse markten.

BOM wil daarnaast, door intensieve samenwerking tussen deze drie kerntaken, op integrale wijze transitieprocessen tot stand brengen, zoals op het vlak van de energietransitie, een duurzame agrofoodketen, de zorg economie en ook de realisatie van integrale internationaliseringsprojecten.

2.7 Ruimte voor Ruimte Beheer BV / Ruimte voor Ruimte II CV (RvR)

Publiek belang:	De eerdere uitgaven aan de sanering van de intensieve veehouderij, de glastuinbouw, de voormalige militaire terreinen en de sloop van overbodige bebouwing terug verdienen met de verkoop van ruimte voor ruimte-kavels en daarnaast in combinatie met de ontwikkeling van ruimte voor ruimtelocaties maatschappelijke meerwaarde creëren, zoals het oplossen van knelpuntsituaties in het buitengebied en natuurontwikkeling.
Belang provincie:	BV: 100% (begin en eind van het jaar) , stemrecht / voordrachtsrecht Lid RvC.

CV: 99% (begin en eind van het jaar), stemrecht /
commanditair vennoot.

Wat is de bijdrage van RvR aan de doelstellingen van de provincie

Conform de statenmededeling van 18 februari 2022 wordt in deze bijlage inzicht gegeven in de actuele ontwikkelingen en prestaties van Ontwikkelingsmaatschappij Ruimte voor Ruimte:

i. Maatschappelijke meerwaarde

Sinds 2016 ligt het aandeelhouderschap van RvR volledig bij de provincie. De provincie heeft deze gewijzigde governance benut om de opdracht van RvR te verbreden. Naast de terugverdienopgave heeft RvR de opdracht gekregen om een bijdrage te leveren aan het oplossen van actuele maatschappelijke (ruimtelijke) vraagstukken van de provincie en gemeenten. Zonder dat deze nieuwe rol strak is ingekaderd (en daarmee bewust flexibel is gehouden), is aan de hand van casuïstiek de afgelopen 7 jaar een nadere precisering gegeven aan deze ambitie.

In de praktijk blijken de actuele vraagstukken vooral betrekking te hebben op het saneren van overlastlocaties, binnenstedelijke herstructurering en de ontmanteling van verloederde recreatieterreinen. De woningbouwontwikkeling wordt grootschaliger op specifiek aangeduide plekken in het landschap met een meer gebiedsgerichte aanpak en met meer variatie in woning typologieën. Dit past beter in de huidige inzichten op de ruimtelijke inrichting van het buitengebied en de vraag naar goedkopere en betaalbare woningen. De strategie die RvR hanteert om aan ontwikkelingen te komen is tweeledig:

- a) Stel de verbrede aanpak op maatschappelijke vraagstukken altijd ten dienste van het belang om ruimte voor ruimte-titels en daarmee de terugverdienopgave te realiseren;
- b) Wordt partner van gemeenten door gezamenlijke belangen te creëren. Op deze wijze ontstaat prioritaire aandacht bij gemeenten in de medewerking en planologische begeleiding van de locatie-ontwikkelingen.

Met deze aanpak manifesteert RvR zich meer en meer als een maatschappelijk ontwikkelaar en zijn de afgelopen 5 jaar mooie resultaten behaald.

Op de website van RvR staat meer informatie over de projecten met een maatschappelijke meerwaarde, zie <https://www.ruimtevoorruimte.com/maatschappelijk>.

ii. Terugverdienopgave Nadere Instructie II

RvR heeft ruimschoots voldaan aan de afspraken uit de nadere instructie voor periode 2 (2019 tot en met 2022).

Afdracht aan provincie (€ mln.)

	Afspraak Nadere instructie II	Realisatie 2019 t/m 2022
2019	7,6	8,8
2020	9,6	9,3
2021	12,8	16,8
2022	12,6	19,5
Totaal	42,5	54,4

De nieuwe nadere instructie voor periode 3 is vastgesteld in april 2023. Voor periode 3 bedragen de aan de provincie te betalen afdrachten €50,2 miljoen.

iii. *Terugverdienopgave totale periode*

De prognose is dat het totale bedrag dat uiteindelijk terugverdiend moet worden €291,1 miljoen bedraagt:

- €166,1 miljoen sloop stallen onder RBV regeling
- €30,1 miljoen verbrede aanpak
- €19 miljoen door provincie betaalde rente bij voorfinanciering
- €75,9 miljoen uit te keren stimuleringsbijdragen aan gemeenten, waarvan circa €28,1 miljoen geprognoseerd.

iv. *Stand van zaken terugverdienopgave*

Ultimo 2023 moet er nog ongeveer €52,4 miljoen worden terugverdiend exclusief de toekomstige stimuleringsbijdragen. RvR ligt hiermee op schema conform de actuele aandeelhoudersinstructie (die loopt tot 31 december 2032).

Om te voldoen aan de resterende terugverdienopgave moeten er nog ongeveer 780 ruimte voor ruimte titels verkocht worden door RvR. Daarvan zijn er ongeveer 440 in ontwikkeling of liggen vast in afspraken met gemeenten. Voor de overige 340 ruimte voor ruimte-titels ligt nog een acquisitieopgave en moet nog een locatie worden gezocht.

v. *Impact omgevingsverordening*

Op 1 januari 2024 treedt de nieuwe Omgevingswet in werking en in lijn daarmee ook de Omgevingsverordening Noord-Brabant. Vooruitlopend daarop is in april 2022 een wijziging van de Interim Omgevingsverordening doorgevoerd. Dit heeft gevolgen voor het functioneren van RvR. Het biedt namelijk meer mogelijkheden voor gemeenten en private partijen om in het landelijk gebied ontwikkelingen te realiseren die eerder grotendeels waren voorbehouden aan RvR. Door het nemen van een mix aan maatregelen is het de verwachting dat RvR aan haar taakstelling - het terugverdienen van de in het kader van Ruimte voor Ruimte gedane uitgaven - kan blijven voldoen. De maatregelen stellen RvR in staat om

- o Meer strategische grondposities te verwerven om zodoende een concurrerendere positie te creëren t.o.v. reguliere ontwikkelaars. Tevens kan RvR hiermee met de betreffende gemeente het gesprek aangaan over de mogelijkheden tot verdere ontwikkeling van de grond (traditionele werkwijze voor ontwikkelaars);
- o Via een residuele berekening het aantal RvR-titels binnen een project te bepalen i.p.v. een vooraf bepaalde belasting van de projecten met een aantal RvR-titels. Hiermee is er voor RvR meer ruimte om maatschappelijk te ontwikkelen;
- o Maatwerktitels te gaan gebruiken. Hiermee kunnen er ook andere type kavels/woningen worden ontwikkeld door RvR.
- o Maatschappelijke relevantie te verkiezen boven winstmaximalisatie door het sturen op een rendement/Internal Rate of Return (IRR) los te laten. Daarbij wordt het mogelijk om winsten te gebruiken voor het realiseren van maatschappelijke doelen. Onttrekkingen uit de winsten t.b.v. maatschappelijke projecten vinden plaats na een balans- en uitkeringstest. Daarmee blijft er sprake van een risicobuffer voor eventuele tegenvallers.

2.8 Business Park Aviolanda BV (BPA)

Publiek belang:

Vanuit het economisch belang het bevorderen van Bedrijvigheid in de sector Aerospace & Maintenance, vanuit het belang van een goede ruimtelijke ordening het scheppen van vestigingsmogelijkheden voor bedrijven op een reeds lang bestaand bedrijventerrein, waardoor verdere aantasting

van de ecologische hoofdstructuur bij de vliegbasis Woensdrecht wordt voorkomen.

Belang provincie: 80% (begin en eind van het jaar), stemrecht/ voordrachtsrecht Lid RvC.

Wat is de bijdrage van BPA aan de doelstellingen van de provincie?

Doel is het ontwikkelen van Aviolanda met hoog innovatieve bedrijven en instellingen, in strategische samenwerking met Defensie. Deze bedrijven en instellingen voegen waarde toe aan het West-Brabantse aerospace & maintenancecluster. De toegevoegde waarde drukt zich uit in innovatie en hoogwaardige opleidingen en werkgelegenheid, waarbij het ontwikkelen van vastgoed ondersteunend is aan businessontwikkeling. Het is de ambitie om een gezond ecosysteem met een brede campus te realiseren met innovatieve business en ruimte waar nieuwe business tot ontwikkeling kan komen. Daarbinnen zijn opleiding en onderzoek onderdeel van gemeenschappelijke voorzieningen, waarvan alle bedrijven op Aviolanda gebruik maken. Daarbij is het voorkomen van aantasting van de ecologische hoofdstructuur bij vliegbasis Woensdrecht van belang.

2.9 Nederlandse Waterschapsbank NV (NWB)

Publiek belang: Efficiënte financiering publieke sector.

Belang provincie: 0,12% aandelen (begin en eind van het jaar), stemrecht.

Wat is de bijdrage van de NWB aan de doelstellingen van de provincie?

De NWB Bank levert een zeer belangrijke bijdrage aan de financiering van de publieke sector in Nederland. De bijdragen van de NWB aan de doelstellingen van het algemeen financieel beleid blijven verder beperkt tot het door hen uitgekeerd dividend dat bijdraagt aan:

- Het waarborgen van de zelfstandige financiële positie van de provincie;
- Het handhaven van een reëel sluitende begroting op korte en middellange termijn;
- Het verzekeren van een evenwichtige inkomstenontwikkeling.

2.10 BNG Bank NV

Publiek belang: Efficiënte financiering publieke sector.

Belang provincie: 0,07% (begin en eind van het jaar), stemrecht.

Wat is de bijdrage van BNG Bank NV aan de doelstellingen van de provincie?

De BNG Bank (Bank Nederlandse Gemeenten) levert een zeer belangrijke bijdrage aan de financiering van de publieke sector in Nederland: gemeenten, provincies, waterschappen, onderwijs- en zorginstellingen, woningbouwcorporaties.

De deelname van de provincie in de BNG is primair ingegeven om de financiële betrokkenheid bij enkele grote financiële instellingen die zich richten op de publieke sector tot uitdrukking te brengen. De deelname van de provincie is gering, ongeveer 0,07% van de aandelen.

De bijdragen van de BNG aan de doelstellingen van het algemeen financieel beleid blijven verder beperkt tot het door hen uitgekeerd dividend dat bijdraagt aan:

- Het waarborgen van de zelfstandige financiële positie van de provincie;
- Het handhaven van een reëel sluitende begroting op korte en middellange termijn;
- Het verzekeren van een evenwichtige inkomstenontwikkeling.

2.11 ZEH NV (voorheen PZEM NV)

Publiek belang:	Activiteiten vooral gericht op Zeeland. Energienetwerkbedrijf Enduris, Energie centrales en trade. Het belang voor Brabant is zeer gering.
Belang provincie:	0,05% (begin en eind van het jaar), stemrecht.

Wat is de bijdrage van ZEH NV aan de doelstellingen van de provincie?

ZEH (Zeeuwse Energie Houdstermaatschappij) NV is hoofdzakelijk georiënteerd op Zeeland met haar activiteiten. Het belang voor Brabant is historisch ontstaan en zeer gering. Aangezien het werkingsgebied van ZEH NV zich in Zeeland bevindt en er geen gezamenlijke projecten zijn is er geen bijdrage van ZEH NV aan de Brabantse beleidsprogramma's.

2.12 Pivotpark Holding BV

Publiek belang:	Bijdragen aan de campusorganisatie die op een rendabele wijze de campus exploiteert, zodat het park zal uitgroeien tot een volwaardige open innovatie campus voor Life Sciences & Health met een focus op vroege medicijnontwikkeling in Brabant.
Belang provincie:	70,73% (begin en eind van het jaar), stemrecht. Voordrachtsrecht voor twee leden van de RvC (uit voorgedragen leden door PNB wordt de voorzitter gekozen)

Wat is de bijdrage van Pivot Park aan de doelstellingen van de provincie?

Pivot Park als open innovatie campus draagt als bij aan de ontwikkeling van de topsector Lifesciences & Health. Pivot Park wordt doorontwikkeld naar een innovatief pharma ecosysteem met als belangrijke pijlers het innovatieprogramma en vastgoedontwikkeling, waarbij de provincie als financier een belangrijke rol vervult.

2.13 Green Chemistry Campus BV (GCC)

Publiek belang:	Versterken economische structuur van West-Brabant in het vervangen van fossiele in biograndstoffen en bevorderen van werkgelegenheid in de biobased economy.
Belang provincie:	60% (begin en eind van het jaar), stemrecht/ voordrachtsrecht Lid RvC.

Wat is de bijdrage van de GCC aan de doelstellingen van de provincie?

In zowel de Omgevingsvisie, Beleidskader Economie 2030 als in de uitvoeringsagenda Circulaire Economie 2021-2023 zijn beleidsdoelstellingen opgenomen met betrekking tot het vervangen van fossiele- met bio-grondstoffen. De GCC werkt aan een ondernemingsplan dat bijdraagt aan de grondstoffentransitie en zorgt voor continuïteit van de onderneming. Dit lukt als projecten van de GCC in aanmerking komen voor bijvoorbeeld het Just Transition Fund, als cofinanciering van deze projecten is geregeld en als JTF-projectaanvragers de GCC als landingsplaats kiezen.

2.14 Groen Ontwikkelfonds Brabant BV (GOB)

Publiek belang:	Het in de provincie Noord-Brabant versterken van de
-----------------	---

ontwikkeling en de realisatie van het Natuur Netwerk Brabant.
Belang provincie: 100 % (begin en eind van het jaar), stemrecht.

Wat is de bijdrage van GOB aan de doelstellingen van de provincie?

Het GOB is verantwoordelijk voor het Natuur Netwerk Brabant en de Ecologische verbindingzones, hetgeen de basis vormt voor de doelstelling uit het bestuursakkoord 2020-2023 *Samen, Slagvaardig en Slim: Ons Brabant'* en het addendum op het bestuursakkoord *Samen bouwen aan de kwaliteit van Brabant*, namelijk het komen tot een hoogwaardige kwaliteit van de omgeving/water, Natuur, Milieu.

2.15 NV Monumenten Beheer Brabant

Publiek belang: Behoud provinciaal erfgoed
Belang provincie: 72% (begin en eind van het jaar), stemrecht.

Wat is de bijdrage van Monumenten Beheer Brabant aan de doelstellingen van de provincie?

NV Monumenten Beheer Brabant zorgt voor de instandhouding van monumentaal Erfgoed in de provincie Noord-Brabant dat in bezit is van de NV. Momenteel zijn 11 monumentale panden in eigendom van NV Monumenten Beheer, die zo veel mogelijk worden verhuurd, zodat met de huurinkomsten kan worden gezorgd voor instandhouding van deze monumenten.

2.16 Brabant StartupFonds BV (BSF)

Publiek belang: Sluitende financieringsketen voor innovatief MKB en ontwikkeling van innovaties financieel mogelijk maken.
Belang provincie: 100% (begin en eind van het jaar)

Wat is de bijdrage van Brabant Startup Fonds BV aan de doelstellingen van de provincie?

Sinds 2018 kent Brabant één gecentraliseerd valorisatiefonds: Brabant Startup Fonds B.V (BSF). Dit fonds is opgericht ter stimulering van de economische groei en ter versterking van de concurrentiekracht van de Brabantse economie. Het BSF heeft een fondsvermogen van circa 30 miljoen euro en het ondersteunt innovatieve startups middels twee fondsdelen in de preseed en proof-of-concept fase (PoC) met converteerbare leningen, voor het ondersteunen van respectievelijk een marktintroductie dan wel de technische en commerciële haalbaarheid/validatie. Het PoC fondsdeel is mede gefinancierd door het Rijk (Ministerie van Economische Zaken en Klimaat) en dit is een close end fund terwijl het andere fondsdeel revolverend is. Het beleid van BSF is gericht op het verstrekken van converteerbare leningen aan startups waarvan minimaal 90% van de financieringen gedaan wordt binnen de innovatie-coalities of crossovers van innovatie-coalities conform het beleidskader economie 2030 'Visie op een toekomstbehendige economie voor Brabant'.

2.17 BrabantRing BV

Publiek belang: Het creëren van een uitnodigend (digitaal) vestigingsklimaat voor bedrijven in Brabant door realisatie van een open, onafhankelijke en toegankelijke laag 2 (ethernet) connectiviteit.
Belang provincie: 100% (begin en eind van het jaar)

Wat is de bijdrage van BrabantRing BV aan de doelstellingen van de provincie?

BrabantRing heeft als doel om een substantiële bijdrage te leveren aan:

- Het digitaal verbinden van gemeenten, maatschappelijke organisaties en burgers over de Brabantse glasvezelnetwerken en de laagdrempelige toegang voor maatschappelijke partijen en dienstverleners daarop.
- Het creëren van een uitnodigend (digitaal) vestigingsklimaat voor innovatieve bedrijven in Brabant door realisatie van een open, onafhankelijke en toegankelijke laag 2 (ethernet) connectiviteit waarop samenwerking en innovatie wordt gestimuleerd.

3 Verenigingen en stichtingen

3.1 Inter Provinciaal Overleg (IPO) en BIJ12

Publiek belang:	Overheid
Belang provincie:	IPO: 9,63 % (begin en eind van het jaar), Lid van het bestuur. Bij12: 10,60% (begin en eind van het jaar), Lid van het bestuur

Wat is de bijdrage van het IPO aan de doelstellingen van de provincie?

Het Interprovinciaal Overleg zet zich in voor een slagvaardig en resultaatgericht provinciaal bestuur. Het IPO is in 1986 opgericht en is de belangenbehartiger van en voor de provincies in 'Den Haag' en 'Brussel'. Ook is het IPO het platform van de provincies voor innovatie en kennisuitwisseling.

Voor ondersteuning op het gebied van vitaal platteland en de fysieke leefomgeving is door het IPO in 2014 Bij12 opgericht. BIJ12 doet het werk voor de provincies vanuit de volgende units:

- Natuurinformatie en Natuurbeheer
- Faunazaken
- Adviescommissie Schade Grondwater
- Subsidieregeling opruiming drugsafval
- Gemeenschappelijke Beheerorganisatie Provincies
- Stikstof en Natura 2000

3.2 Huis van de Nederlandse Provincies

Publiek belang:	Belangenbehartiging voor Nederlandse provincies bij EU instellingen in Brussel.
Belang provincie:	8,33 % (begin en eind van het jaar), lid van het bestuur.

Wat is de bijdrage van het HNP aan de doelstellingen van de provincie?

Het HNP vervult als vooruitgeschoven post een signalerende functie en is een platform voor de gezamenlijke belangenbehartiging van de provincies en het IPO in Brussel. Provincies moeten voldoen aan de wet- en regelgeving die zijn oorsprong vindt in Brussel en zijn verantwoordelijk voor de uitvoering en handhaving van veel Europese regels en beleid. Het is belangrijk om bij de ontwikkeling van provinciaal beleid rekening te houden met Europese wet- en regelgeving en beleidskaders.

3.3 Stichting Brabant C Fonds

Publiek belang:

Versterken en vergroten en kunst- en cultuuraanbod in Brabant van nationaal en internationaal niveau om daarmee de nationale en internationale aantrekkingskracht van Brabant te vergroten en bijdragen aan vernieuwing van financiering in cultuur.

Belang provincie:

100% (begin en eind van het jaar), benoeming schorsing en ontslag leden RvT.

Wat is de bijdrage van Brabant C Fonds aan de doelstellingen van de provincie?

De missie van Brabant C is kunst en cultuur van (inter)nationaal niveau in Brabant mogelijk te maken en tevens het cultuursysteem van Brabant te versterken door op een vernieuwende manier te investeren.

Brabant C bouwt aan netwerken, gaat actief op zoek naar projecten (scouten en aanjagen) en kiest voor de gevraagde (co)financiering een bij dat project passende vorm. Dat kan een participatie, een garantstelling, een lening of een subsidie zijn.

Brabant C heeft in 2022 de stap gezet richting het vergroten van de maatschappelijke impact van de financieringen door een regeling te openen die is gericht op verbinding met andere maatschappelijke opgaven.

3.4 Stichting Beheer Museumkwartier

Publiek belang:

Exploiteren en beheren van het vastgoed en de installaties in het museumkwartier.

Belang provincie:

100%, benoeming schorsing en ontslag leden RvT.

Wat is de bijdrage van Stichting Beheer Museumkwartier aan de doelstellingen van de provincie?

De Stichting Beheer Museumkwartier zorgt voor exploitatie en beheer van het vastgoed in het Bossche Museumkwartier. Dit vastgoed was gedeeltelijk in eigendom van de provincie (gebouw Noord-Brabants Museum) en gedeeltelijk in eigendom van de gemeente Den Bosch (gebouw Stedelijk Museum). Dit gedeelde eigendom was destijds de reden om een beheerstichting op te richten.

Per 1 juli 2023 heeft de provincie het gebouw van het Stedelijk Museum gekocht van de gemeente.

Daarmee is nu al het vastgoed in het Museumkwartier in eigendom gekomen van de provincie.

Daarom wordt nu door de provincie verkend of het nuttig is om de Stichting in stand te houden of dat de provincie exploitatie en beheer van het vastgoed zelf gaat uitvoeren of uitbesteden.

3.5 Stichting Leisure Ontwikkel Fonds Noord-Brabant (LOF)

Publiek belang:

Creëren van aantrekkelijke locaties/parken om vrije tijd te besteden.

Belang provincie:

50% (begin en eind van het jaar), lid van de raad van deelnemers.

Wat is de bijdrage van LOF aan de doelstellingen van de provincie?

Het LOF verstrekt marktconforme geldleningen aan innovatieve leisure-projecten. Doelen zijn meer bezoekers aan te trekken die langer in Brabant verblijven en met hun bestedingen bijdragen aan de Brabantse economie én het leefklimaat voor de Brabanders met een kwalitatief goed bezoekbaar leisure-aanbod te versterken.

In 2022 heeft er een evaluatie en een update van de financieringsinstrumentarium plaatsgevonden

4 Overige verbonden partijen

4.1 Fonds Nazorg Gesloten Stortplaatsen provincie Noord-Brabant

Publiek belang:	Beheer vermogen voor nazorg gesloten stortplaatsen.
Belang provincie:	100% (begin en eind van het jaar), GS vormen het Algemeen Bestuur, twee gedeputeerde vormen het Dagelijks Bestuur

Wat is de bijdrage van het Nazorgfonds aan de doelstellingen van de provincie?

Het Nazorgfonds draagt bij aan de wettelijke taak van de provincie om eeuwigdurende nazorg uit te voeren op de gesloten stortplaatsen om daarmee het milieu te beschermen.

Bijlage 2 Overzicht publicatie jaarrekeningen VP

Bijlage bij memo Gedeputeerde inzake Nota Verbonden Partijen 2024 (29 januari 2024)

Havenbedrijf Moerdijk	Feiten en cijfers Port of Moerdijk - Port of Moerdijk
Zuidelijke Rekenkamer	Jaarverslagen - Zuidelijke Rekenkamer
Kleinschalig collectief vervoer Brabant-Noordoost	Niet op website terug te vinden
Omgevingsdienst Midden- en West Brabant	OMWBJaarrekening-2022.pdf
Omgevingsdienst Brabant Noord	Organisatie Omgevingsdienst Brabant Noord (odbn.nl)
Omgevingsdienst Zuidoost Brabant	Opdrachtgevers (odzob.nl) Organisatie (odzob.nl)
Hollandse Waterlinies	Niet op website terug te vinden
Enexis	Enexis Holding N.V. - Jaarverslag 2022 (enexisgroep.nl)
CSV Amsterdam BV	Geen website
Publiek Belang Elektriciteitsproductie BV	Geen website
Brabant Water NV	Jaarverslagen Brabant Water bewust. natuurlijk.
Eindhoven Airport NV	Jaarverslagen Eindhoven Airport
Bom Holding BV	BOM Reporting Portal
Ruimte voor Ruimte	Niet op website terug te vinden
Business Park Aviolanda B.V.	Niet op website terug te vinden
Nederlandse Waterschapsbank	Jaarverslag 2022 (nwbbank.com)
NV Bank voor Nederlandse Gemeenten (BNG)	Kerncijfers en jaarverslagen (bngbank.nl)
Zeeuwse Energie Houdstermaatschappij NV (voorheen PZEM NV)	ZEH N.V.
Pivot Park Holding B.V.	Niet op website terug te vinden
Green Chemistry Campus BV (GCC)	Niet op website terug te vinden
Groen Ontwikkelfonds Brabant BV (GOB)	Microsoft Word - Jaarrekening 2022 GOB versie 21-6-2023 - vormgegeven definitief.docx (groenontwikkelfondsbrabant.nl)
Monumenten Beheer Brabant (MBB)	Niet op website terug te vinden
Brabant Startup Fonds BV (BSF)	Geen website
BrabantRing	Geen website (net opgericht / nog geen jaarrekening)
Interprovinciaal overleg IPO (vereniging)	Document IPO - 230627 AV 2a.1 Geconsolideerde jaarrekening 2022 vereniging IPO - Vastgesteld inclusief besluit bestuur en controleverklaring accountant.pdf - iBabs RIS (bestuurlijkeinformatie.nl)
Huis van de Nederlandse Provincies (vereniging)	De staat van de regio's en steden. EU-jaarverslag 2023 (europa.eu)
Stichting Brabant C Fonds	Alle jaarverslagen - BrabantC (brabantc-jaarverslag.nl)
Stichting Beheer Museum Kwartier (SBMK)	Geen website
Stichting Leisure Ontwikkelfonds Brabant (LOF)	Niet op website terug te vinden